

Dosarul nr. 2rac-202/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. C. Vârlan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „AGP Turism” în proces de insolvabilitate, reprezentată de avocatul Alexandru Moloman

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „Tez Tour” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „AGP Turism” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată și

cererea reconvențională a Societății cu Răspundere Limitată „AGP Turism” în proces de insolvabilitate, reprezentată de avocatul Alexandru Moloman împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Tez Tour” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea executării contractului și declararea nulității actelor de verificare reciprocă

împotriva deciziei din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „AGP Turism” în proces de insolvabilitate, reprezentată de avocatul Alexandru Moloman și menținută hotărârea din 4 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani

constată:

La 20 februarie 2015, ÎCS „Tez Tour” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „AGP Turism” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că între SRL „Holiday - Service” în calitate de agent și ÎCS „Tez Tour” SRL în calitate de operator a fost încheiat contractul privind procurarea locurilor fixe din programul „charter” a zborurilor avia

nr. 21/12/12 din 21 decembrie 2012 pe ruta Chișinău - Antalya pentru sezonul anului 2013.

Potrivit anexei din 29 mai 2013 la contractul nr. 21/12/12 din 21 decembrie 2012, părțile au stabilit ziua zborurilor pentru sezonul 2013, astfel, unul din ele fiind stabilit pentru data de 4 iunie 2013.

A remarcat că la 4 iunie 2013, fără a fi preîntâmpinată ÎCS „Tez Tour” SRL, agentul SRL „Holiday - Service” a anulat zborul stabilit pentru data respectivă.

Ca urmare, la 11 iunie 2013, ÎCS „Tez Tour” SRL a expediat o pretenție în adresa SRL „Holiday - Service” pentru verificarea cauzei anulării zborului stabilit pentru data de 4 iunie 2013, însă, deși destinatarul a recepționat pretenția la 12 iunie 2013, până în prezent nu a informat despre motivul anulării zborului preconizat.

A reiterat că Oxana Busuioc, Ana Bîtcă și Svetlana Buruiană, care aveau procurate bilete de călătorie pentru această dată, au inițiat un proces civil împotriva ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Calio Grup”, MC „East - West”, intervenienții accesorii ÎS CA „Air Moldova” și SRL „Holiday - Service” privind repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

Neacordarea serviciului turistic a survenit în urma anulării zborului pe data de 4 iunie 2013.

Astfel, prin hotărârea nr. 2-4046/13 din 3 martie 2014 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, au fost admise parțial pretențiile înaintate, încasat în mod solidar de la ÎCS „Tez Tour” SRL, SRL „Calio Grup” și MC „East - West” în beneficiul Oxanei Busuioc suma de 200 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 10000 de lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral, în beneficiul Anei Bîtcă - suma de 200 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 2000 de lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral, în beneficiul Svetlanei Buruiană - suma de 200 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 5000 de lei cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral, în total suma de 17600 de lei.

Hotărârea nr. 2-4046/13 din 3 martie 2014 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău a fost menținută prin deciziile instanțelor de judecată ierarhic superioare.

Potrivit pct. 2.14 din contractul nr. 21/12/12 din 21 decembrie 2012, SRL „Holiday - Service” în cazul prejudiciului cauzat pasagerilor urma să expedieze pretențiile ÎCS „Tez Tour” SRL și ÎS CA „Air Moldova”.

A obiectat că agentul SRL „Holiday - Service” nu a întreprins măsuri în vederea stabilirii adevărului referitor la anularea zborului din 4 iunie 2013.

La 14 ianuarie 2015, în cadrul procedurii de executare, ÎCS „Tez Tour” SRL a fost impusă să achite suma dispusă spre încasare de instanța judecătorească în mărime de 17600 de lei și cheltuielile de executare în mărime de 2400 de lei, în total 20000 de lei.

A mai notat că între SRL „Holiday - Service” în calitate de agent și ÎCS „Tez Tour” SRL în calitate de operator a fost încheiat contractul privind

procurarea locurilor fixe din programul „charter” a zborurilor avia nr. JB/15/11 din 15 noiembrie 2013 pe ruta Chişinău - Antalya, Chişinău - Bodrum pentru sezonul anului 2014.

Potrivit condițiilor contractului nr. JB/15/11 din 15 noiembrie 2013 (pct. 2.6), ÎCS „Tez Tour” SRL a asumat obligația de a achita în avans 100 % din costul stabilit pentru taxele aeroportului și alimentarea pasagerilor.

A menționat că ÎCS „Tez Tour” SRL, comparativ cu zborurile realizate, a supraplatit SRL „Holiday - Service” suma de 133695,78 de lei, fapt confirmat prin facturile fiscale eliberate de ultima și anume, facturile fiscale seria MA 28909964 din 2 septembrie 2014 în sumă de 323,16 de lei, MA 28909965 din 5 septembrie 2014 în sumă de 1970,41 de lei, MA 2890966 din 9 septembrie 2014 în sumă de 3318,21 de lei, MA 2890967 din 12 septembrie 2014 în sumă de 3013,37 de lei, MA 2890971 din 16 septembrie 2014 în sumă de 333,83 de lei, MA 2890972 din 19 septembrie 2014 în sumă de 335 de lei, MA 2890970 din 23 septembrie 2014 în sumă de 336,98 de lei, MA 2890973 din 26 septembrie 2014 în sumă de 9407,54 de lei, MA 2890974 din 30 septembrie 2014 în sumă de 45509,22 de lei, WH 2575048 din 3 octombrie 2014 în sumă de 68907,31 de lei, WH 2575050 din 3 octombrie 2014 în sumă de 240,75 de lei, în total suma ce urma să fie restituită ÎCS „Tez Tour” SRL de către SRL „Holiday - Service” constituie 133695,78 lei.

La 18 noiembrie 2014, pârâtul a primit pretenția în sensul restituirii supraplăților efectuate pentru taxele aeroportului și alimentarea pasagerilor, însă până în prezent nu a restituit suma menționată.

A remarcat că datoria este confirmată prin actul de verificare semnat la 31 octombrie 2014 de către ÎCS „Tez Tour” SRL și SRL „AGP Turism”.

În total suma solicitată de ÎCS „Tez Tour” SRL spre încasare de la SRL „AGP Turism” constituie 153695,78 de lei.

A evidențiat că potrivit extrasului din registrul persoanelor juridice, la 16 octombrie 2014, SRL „Holiday - Service” a efectuat modificări în documentele statutare, fiind schimbată și denumirea întreprinderii în SRL „AGP Turism”.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la SRL „AGP Turism” în beneficiul ÎCS „Tez Tour” SRL a sumei de 153695,78 de lei, a cheltuielilor judiciare în mărime de 4610,87 de lei cu titlu de taxă de stat și a cheltuielilor de asistență juridică.

La 15 iulie 2016, ÎCS „Tez Tour” SRL a depus cerere de majorare a pretențiilor, solicitând admiterea acesteia, încasarea de la SRL „AGP Turism” în beneficiul ÎCS „Tez Tour” SRL a sumei de 20000 de lei cu titlu de prejudiciu material adus în urma neexecutării obligațiilor contractuale, a sumei de 498823,49 de lei cu titlu de prejudiciu material adus în urma nerestituirii supraachitărilor efectuate în cadrul relațiilor contractuale pentru taxele aerogării și alimente, a sumei de 2603015,35 de lei cu titlu de prejudiciu material adus în urma nerestituirii garanției financiare contractuale, a sumei de 50000 de lei cu titlu de taxă de stat, în total a sumei de 3171838,84 de lei.

La 25 aprilie 2017, SRL „AGP Turism” în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Alexandru Maloman a depus cerere reconvențională împotriva ÎCS „Tez Tour” SRL cu privire la constatarea executării contractului și declararea nulității actelor de verificare reciprocă.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că între SRL „AGP Turism” (anterior SRL „Holiday - Service”) și ÎCS „Tez Tour” SRL au fost încheiate contractele de realizarea unui bloc de locuri în ruta „charter” în direcția Republicii Turcia, tur-retur, nr. 24/04/JKS din 24 aprilie 2009, nr. 28/10/2010 din 28 octombrie 2010 (pct. 2.4, 2.5), nr. 01/1/1B/09/02 din 9 februarie 2010 (pct. 2.4, 2.5), nr. 23/08/11 din 23 august 2011 (pct. 2.4, 2.5), nr. 21/12/12 din 21 decembrie 2012 (pct. 2.4, 2.5) și nr. 1B/15/11 din 15 noiembrie 2013 (pct. 2.3, 2.4).

Potrivit clauzelor contractelor menționate, părțile au convenit despre condiția asigurării realizării raporturilor juridice prin achitarea de către ÎCS „Tez Tour” SRL a garanției financiare, care urma să fie transferată pe contul bancar al pârâtului.

Având în vedere prevederile pct. 2.5 din contractul nr. 01/1/1B/09/02 din 9 februarie 2010, sezonul charter se finalizează la finele fiecărui an, astfel se explică reînnoirea și semnarea la începutul fiecărui sezon de charter a contractelor de vânzare a blocurilor de bilete avia dintre cele două părți.

Astfel, ÎCS „Tez Tour” SRL a constituit garanția financiară în mărime de 2603015,35 de lei, prin introducerea pe contul bancar al SRL „Holiday - Service” depozit financiar și anume, la 23 februarie 2010 suma de 400000 de lei, la 23 februarie 2010 – 3015,35 de lei, la 10 martie 2010 – 200000 de lei, la 9 aprilie 2010 – 860000 de lei, la 15 aprilie 2010 - 140000 de lei și la 23 aprilie 2010 - 1000000 de lei, ceea ce se confirmă prin ordinele de plată din anul 2010.

După finalizarea sezonului charter în anul 2010, valabilitatea contractului din anul 2010 a expirat, iar la 23 august 2011, părțile în litigiu au încheiat un nou contract cu nr. 23/08/2011 pentru desfășurarea activității pentru sezonul charter 2011-2012.

Totodată, a menționat că după finalizarea sezonului charter 2010, valabil pentru contractul din 9 februarie 2010, părțile nu au semnat careva acte de confirmare reciprocă a sumei depozitului creat în anul 2010, întrucât ÎCS „Tez Tour” SRL nu a solicitat o astfel de confirmare.

De asemenea, părțile nu au avut careva înțelegeri despre faptul că garanția financiară constituită de ÎCS „Tez Tour” SRL în anul 2010 va prelungi efectele sale juridice în privința contractului nou din 2011, lipsind careva acte juridice - contabile în acest sens.

Cu referire la prevederile art. 665 Cod civil, a remarcat că faptul valabilității depozitului financiar constituit în anul 2010 pentru sezonul charter 2011-2012 urma a fi materializat expres printr-un acord de voință, care de altfel lipsește.

După cum afirmă însăși ÎCS „Tez Tour” SRL în cererea sa de chemare în judecată, actele de verificare privind suma depozitului financiar au fost semnate la 31 decembrie 2013 și 20 noiembrie 2014.

Cu toate acestea, suma depozitului constituită în anul 2010 nu putea fi confirmată la 31 decembrie 2013, deoarece sezonul charter a fost finalizat încă în anul 2010, maxim în anul 2011, iar operatorul nu s-a adresat agenției în vederea semnării actului de verificare reciprocă și nici cu cerința de reînnoire a obligațiilor sale prin constituirea unui nou depozit.

În acest context, a precizat că contractul de realizarea blocului de locuri în ruta „charter” în direcția Republicii Turcia, tur-retur cu nr. 01/1/JB/09/02 din 9 februarie 2010 a fost executat integral, având în vedere și faptul că operatorul (ÎCS „Tez Tour” SRL) nu s-a adresat cu cerința de confirmare a sumei depozitului financiar, în acest mod, garanția financiară constituită în anul 2010 se raporta exclusiv contractului semnat între părți în anul 2010, dar nicidecum nu și-a prelungit efectele juridice pe viitor.

Prin urmare, semnarea actului de verificare reciprocă din 2013-2014 nu echivalează cu recunoașterea ulterioară a constituirii garanției financiare pentru contractele ulterioare care au fost semnate și executate, nu repune în termen ÎCS „Tez Tour” SRL față de SRL „AGP Turism” în privința raporturilor obligaționale constituite în 2010, nefiind creată o novație privind reînnoirea garanției financiare a ÎCS „Tez Tour” SRL pentru contractele care au urmat.

Totodată, a invocat că urmează a fi recunoscută nulitatea actelor de verificare reciprocă a datoriilor încheiate între ÎCS „Tez Tour” SRL și SRL „AGP Turism” la 31 decembrie 2013 și 20 noiembrie 2014.

A reiterat că după finalizarea executării contractului nr. 01/1/JB/09/02 din 9 februarie 2010, ÎCS „Tez Tour” SRL nu a mai constituit ulterior alte garanții financiare pentru executarea contractelor din anii 2011, 2012 și 2013 și nu a transferat sume bănești ce ar constitui depozitul financiar pentru contractele noi care s-au derulat.

Actul de verificare reciprocă din 31 decembrie 2013 a confirmat finalizarea sezonului charter pentru anul 2013, iar în anul 2013 careva sume ce ar reprezenta garanția financiară nu au fost transferate.

În acest sens, semnarea actului de confirmare a depozitului financiar pentru anul 2013 reprezintă un act fictiv.

Reieșind din prevederile art. 221 alin. (1) Cod civil și pct. 12 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 01 din 7 iulie 2008 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează nulitatea actului juridic civil, a învederat că actul de verificare reciprocă din 31 decembrie 2013 avea destinația confirmării depozitului financiar constituit în anul 2010 și care se referea exclusiv la raporturi obligaționale din anul 2010, dar nicidecum la raporturi obligaționale care s-au creat în anul 2013, reieșind din faptul că nici în anul 2013 și

nici în anul 2014 careva transferuri care ar confirma constituirea garanției financiare lipsesc.

Cu referire la prevederile art. 19 alin. (14) din Legea contabilității, a mai atenționat și asupra faptului că pe actele de verificare reciprocă a datelor contabile lipsește sigiliul SRL „AGP Turism”, fiind semnat totodată doar de către contabilul societății.

Astfel, reieșind din faptul că actul de verificare reciprocă a datoriilor nu constituie un act juridic prevăzut de anumite norme legale, iar faptele stabilite prin actele de verificare reciprocă a datoriilor la situația datelor din 31 decembrie 2013 și 20 noiembrie 2014 nu corespund faptelor obligaționale, potrivit contractelor încheiate, a remarcat că acest temei reprezintă o circumstanță pentru declararea nulității actelor de verificare reciprocă a datoriilor.

Având în vedere prevederile art. 36 alin. (1) lit. c) din Legea contabilității, a subliniat că actul de verificare reciprocă care reflectă situația financiară urmează a fi semnat de către persoana cu funcție de răspundere.

Iar reieșind din prevederile art. 71 alin. (1) lit. b) și 72 alin. (4) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, a obiectat că actele de verificare reciprocă a datoriilor din 31 decembrie 2013 și 20 noiembrie 2014 nu a fost semnate din numele societății de către persoana cu funcție de răspundere și nici nu a fost aplicată ștampila întreprinderii pentru a confirma faptele ce le indică.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 172-173 CPC, 665 Cod civil, art. 19, 36 alin. (1) lit. c) din Legea contabilității, art. 71 alin. (1) lit. b), 72 alin. (4) din Legea cu privire la societățile cu răspundere limitată.

A solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, constatarea executării contractului de realizare a blocului de locuri în ruta „charter” în direcția Republicii Turcia, tur-retur cu nr. 01/1/JB/09/02 din 9 februarie 2010 încheiat între SRL „AGP Turism” și ÎCS „Tez Tour” SRL, precum și constatarea nulității absolute a actelor de verificare reciprocă semnate de SRL „AGP Turism” și ÎCS „Tez Tour” SRL la 31 decembrie 2013 și 20 noiembrie 2014.

Prin hotărârea din 4 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea depusă de ÎCS „Tez Tour” SRL.

A fost încasată de la SRL „AGP Turism” în beneficiul ÎCS „Tez Tour” SRL suma de 20000 de lei cu titlu de prejudiciu material adus ca urmare a neexecutării obligațiilor contractuale, suma de 498823,49 de lei cu titlu de prejudiciu material adus în urma nerestituirii supraachitărilor efectuate în cadrul relațiilor contractuale pentru taxele aerogării și alimente, suma de 2603015,35 de lei cu titlu de prejudiciu material adus ca urmare a nerestituirii garanției financiare contractuale, cheltuielile pentru achitarea taxei de stat în sumă de 50000 de lei, iar în total suma de 3171838,84 de lei.

A fost respinsă integral acțiunea reconvențională depusă de SRL „AGP Turism”.

Prin decizia din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „AGP Turism” în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Alexandru Moloman și menținută hotărârea primei instanțe.

A fost încasată de la SRL „AGP Turism” în proces de insolvență taxa de stat în sumă de 37500 de lei în folosul statului, în decurs de 6 luni după data adoptării prezentei decizii.

Pentru a decide astfel, instanțele au constatat că odată cu realizarea contractelor de realizarea unui bloc de locuri în ruta „charter” în direcția Republicii Turcia nr. 28/10/2010 din 28 octombrie 2010, nr. 01/1/JP/09/02 din 9 februarie 2010, nr. 23/08/11 din 23 august 2011, nr. 21/12/12 din 21 decembrie 2012, nr. JP/15/11 din 15 noiembrie 2013, SRL „AGP Turism” în mod tacit a recunoscut suma de 2 603 015,35 de lei ca garanție financiară. Concomitent, au conchis că prin actele de verificare din 31 decembrie 2013, 31 august 2014, 31 octombrie 2014 a fost respectată condiția legală prin decontarea acestei sume cu titlu de garanție financiară.

Referitor la capătul din acțiune privind încasarea sumei de 498 823,49 de lei ce reprezintă supraplata pentru taxele aeroportului și alimentarea pasagerilor, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că această sumă reprezintă plățile pentru zborurile nerealizate, astfel urmează a fi restituită ÎCS „Tez Tour” SRL.

În același timp, instanțele au concluzionat asupra netemeinicii acțiunii reconvenționale prin care s-a solicitat declararea nulității actelor de verificare reciprocă din 31 decembrie 2013 și din 24 aprilie 2014 și constatarea executării contractului nr. 01/1/JP/09/02 din 9 februarie 2010, constatând că lipsite de suport juridic afirmațiile și argumentele invocate de SRL „AGP Turism”, actele de verificare fiind absolut legale, semnate de persoane împuternicite, cu aplicarea ștampilei SRL „Holiday-Service” (în prezent SRL „AGP Turism”).

La 7 martie 2019, SRL „AGP Turism” în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Alexandru Moloman a declarat recurs împotriva deciziei din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de ÎCS „Tez Tour” SRL și admitere a acțiunii reconvenționale înaintate de SRL „AGP Turism”.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând că la emiterea acesteia instanța de apel în mod eronat a aplicat legea în raport cu circumstanțele constatate, a interpretat eronat unele prevederi legale și a apreciat incorect fondul probator în raport cu cerințele din acțiune.

Atât prima instanță, cât și instanța de apel au dat apreciere eronată circumstanțelor de fapt ale cauzei, raportată normelor legale aplicabile și au apreciat întemeiată cerința ÎCS „Tez Tour” SRL de reparare a prejudiciu material cauzat.

A obiectat că probele prezentate de ÎCS „Tez Tour” SRL au fost admise neîntemeiat, fapt care a dus la admiterea neîntemeiată a sumei cu titlu de nerestituirea supraachitărilor efectuate în cadrul relațiilor contractuale pentru taxele aerogării și alimente.

Este eronată concluzia instanței de apel care a remarcat că termenul de prescripție privind suma garanției financiare a început să curgă din momentul semnării actului de verificare din 31 decembrie 2013.

Garanția financiară constituită în anul 2010 se raporta exclusiv contractului semnat între părți în anul 2010, dar nicidecum nu și-a prelungit efectele juridice pe viitor.

Astfel, semnarea actului de verificare reciprocă din anii 2013-2014 nu echivalează cu recunoașterea ulterioară a constituirii garanției financiare pentru contractele ulterioare care au fost semnate și executate, nu repune în termen ÎCS „Tez Tour” SRL față de SRL „AGP Turism” în privința raporturilor obligaționale constituite în 2010, nefiind creată o novație privind reînnoirea garanției financiare a ÎCS „Tez Tour” SRL pentru contractele care au urmat.

A precizat că aplicarea de către instanța de apel a prevederilor art. 694 și art. 700 Cod civil cu privire la acceptarea tacită, cât și recunoașterea obligației în baza unei decontări sau compensări nu mai este necesară respectarea formei, este neîntemeiată.

Din partea de motivare a deciziei contestate nu reiese că SRL „AGP Turism” ar fi decontat sau ar fi acceptat o compensare în raport cu ÎCS „Tez Tour” SRL.

A invocat că probele administrate nu dovedesc că SRL „AGP Turism” ar fi prelungit tacit garanția financiară pentru perioade ulterioare.

La fel, nici din contractele semnate ulterior sezonului de odihnă 2010 nu dovedesc că garanția financiară achitată s-ar fi prelungit sau transferat pentru contractele care au fost ulterior încheiate.

Nici facturile fiscale menționate în decizia contestată nu vizează garanția financiară după anul 2011.

A considerat ca fiind critică și referirea instanței de apel la actele de verificare prin care se pretinde că a fost respectată condiția legală prin decontarea sumei de 2 968 143,06 de lei, deoarece actul de verificare reciprocă nu reprezintă un document contabil primar care ar confirma circulația mijloacelor financiare între societăți.

Totodată, critică este și concluzia instanței în sensul că prin semnarea actului de verificare reciprocă ar constitui o recunoaștere a datoriei, iar semnarea acestui act de verificare reciprocă ar repune în termeni de prescripție creditorul.

Din decizia contestată reiese că motivarea instanței de apel s-a rezumat să preia necondiționat argumentele și concluziile primei instanțe, care însă sunt eronate.

A menționat că contractul de realizarea blocului de bilete avia din anul 2010 a fost executat integral, mai ales că ÎCS „Tez Tour” SRL nu a înaintat careva

obiecții, cerințe, pretenții vizând executarea contractului nr. 01/1/IB/09/02 din 9 februarie 2010.

A mai notat că ÎCS „Tez Tour” SRL a înaintat în anul 2015 cerere de chemare în judecată privind încasarea sumei cu titlu de depozit financiar constituit în anul 2010 cu omiterea termenului de prescripție extinctivă, contrar prevederilor art. 267 alin. (1) Cod civil.

Cu referire la pretențiile ÎCS „Tez Tour” SRL privind încasarea sumei de 2968143,06 de lei, Curtea Supremă de Justiție s-a expus prin decizie irevocabilă, menționând corect că în privința creanței în mărime de 2968143,06 de lei există un litigiu de drept, ÎCS „Tez Tour” SRL fiind în drept de a depune acțiune și de a prelua procesul pendinte care se examinează la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău pentru a confirma creanța pretinsă.

Tardivitatea creanței a și constituit temei incontestabil pentru constatarea unui litigiu de drept în speță.

Totodată, în cazul în care instanțelor de judecată cărora li s-a oferit spre examinare pretinsa creanță a ÎCS „Tez Tour” SRL față de SRL „AGP Turism” nu le-ar fi apărut dubii referitor la tardivitatea cerințelor, faptul dat ar fi dus la validarea imediată a creanței ÎCS „Tez Tour” SRL.

Reieșind din faptul că depozitul financiar constituit în anul 2010 nu și-a prelungit efectul ulterior, înaintarea în anul 2015 a cererii de chemare în judecată de restituire a depozitului financiar constituit în anul 2010 este tardivă, urmând a fi respinsă.

A accentuat că, deși din decizia contestată reiese că cu privire la impozitarea sumei de 2603015,35 de lei, debitorul nu a prezentat dovezi prin documentele primare, or, organele fiscale au stabilit majorarea considerabilă a veniturilor în suma menționată, cât și faptul că prin actul privind rezultatele inspecției economico-financiare tematice efectuate la SRL „AGP Turism” de către secția DIFIS a fost constatată existența datoriei SRL „AGP Turism” față de ÎCS „Tez Tour” SRL cu suma de 3101938,15 de lei, instanța nu a luat în considerație momentul formării datoriei nominalizate.

La fel, deși expertiza contabilă a reflectat raporturi obligaționale dintre cele două societăți pe durata întregii conlucrări, nici expertul nu s-a expus referitor la tardivitatea creanțelor pe care le-a constatat și nici specialistul care a întocmit rezultatele inspecției economico-financiare tematice, ceea ce ține exclusiv de competența instanței de judecată.

Instanța de apel a remarcat că documentele contabile sunt eliberate de debitor cu semnul ”-” fapt ce demonstrează datoria incontestabilă cu statut de supraplată, iar pârâtul urmează să le restituie reclamantului.

Din nou, instanța de apel s-a limitat să constate din probele administrate existența datoriei, fără însă a stabili dacă termenii de prescripție erau valabili pentru înaintarea acțiunii civile.

Reieșind din aceste rațiuni, a evidențiat că cerințele ÎCS „Tez Tour” SRL sunt tardive.

Cu referire la cerința ÎCS „Tez Tour” SRL privind încasarea supraplății, despre care aceasta a menționat că este confirmată de către SRL „AGP Turism” prin facturile fiscale eliberate de către debitor creditorului și actul de verificare din 31 octombrie 2014, a menționat că remarcile incluse de către SRL „AGP Turism” în conținutul documentelor contabile nu echivalează cu recunoașterea incontestabilă a datoriei, ci s-a pus la dubiu temeinicia includerii sumelor menționate în facturi.

SRL „AGP Turism” nu recunoaște sumele pretinse de ÎCS „Tez Tour” SRL cu titlu de supraplată, reieșind din faptul că sumele au fost achitate întemeiat.

A specificat că cerința SRL „AGP Turism” privind recunoașterea nulității actelor de verificare reciprocă a datoriilor încheiate între ÎCS „Tez Tour” SRL și SRL „AGP Turism” la 31 decembrie 2013 și 20 noiembrie 2014, se întemeiază pe faptul că după finalizarea executării contractului nr. 01/1/JB/09/02 din 9 februarie 2010, ÎCS „Tez Tour” SRL nu a mai constituit ulterior alte garanții financiare pentru executarea contractelor din anii 2011, 2012, 2013 și nu a mai transferat sume bănești ce ar constitui depozitul financiar pentru contractele noi care s-au derulat.

Totodată, actul de verificare reciprocă semnat la 31 decembrie 2013 a confirmat finalizarea sezonului charter pentru anul 2013, iar în anul 2013 careva sume ce ar reprezenta garanția financiară nu au fost transferate.

În acest sens, semnarea actului de confirmare a depozitului financiar pentru anul 2013 reprezintă un act fictiv, iar prin prisma prevederilor art. 221 alin. (1) Cod civil, este nul.

A mai reiterat că pe actele de verificare reciprocă a datelor contabile lipsește sigiliul SRL „AGP Turism”, fiind semnat totodată doar de către contabilul acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 15 ianuarie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 105 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 7 martie 2019 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „AGP Turism” în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Alexandru Moloman, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „AGP Turism” în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Alexandru Moloman, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „AGP Turism” în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Alexandru Moloman urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „AGP Turism” în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Alexandru Moloman împotriva deciziei din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan